- **Kapacitní nedostatečnost a přetíženost věžeňských zařízení –** nevyhovující standardy ubytování vězněných osob z důvodu kapacitních limitů.

5.5.2. Dosavadní vývoj a přístup k řešení

Modernizace vězeňského systému v ČR

- VS ČR je již zapojena do **Strategie digitalizace veřejné správy** a **Strategie prevence kriminality v ČR 2022–2027**, kde se modernizace vězeňství objevuje jako dílčí opatření.
- Proběhla částečná implementace **elektronického spisového systému** pro evidenci vězněných osob, ale systém není plně propojen s dalšími státními databázemi.
- Byly provedeny **pilotní testy automatizovaných bezpečnostních technologií** (např. AI analýza kamerových záznamů), ale jejich rozšíření brání nedostatek financí.

Implementace inovativních projektů

V rámci modernizace vězeňského systému byla zahájena realizace pilotních projektů, které se zaměřují na zlepšení provozní efektivity, digitalizaci procesů a zkvalitnění podmínek pro vězněné osoby. Tyto iniciativy reflektují nejnovější technologické a organizační trendy v oblasti vězeňství a přispívají k postupné transformaci systému směrem k vyšší efektivitě, bezpečnosti a standardizaci podmínek. Cílem je nejen zvýšení komfortu vězněných osob a zaměstnanců, ale také optimalizace procesů vedoucí ke snížení administrativní zátěže a nákladů.

Konkrétní pilotní projekty zahrnují modernizaci vězeňských zařízení, zavedení nových komunikačních a informačních technologií a automatizaci klíčových procesů, což vede k vyšší efektivitě a transparentnosti správy vězeňství:

Pilotní projekty modernizace vězeňského systému

- **Telefony v celách pro obviněné** – Ve dvou věznicích na oddělení výkonu vazby bylo implementováno 91 ks celových telefonů. Vyhodnocení potvrdilo přínos projektu nejen pro obviněné, ale i pro další vězněné osoby. Doporučeno rozšíření.
- **Internet pro vězněné osoby** – Zajištění omezeného přístupu vězněných osob k vybraným webovým stránkám. Vyhodnocení potvrdilo přínosnost projektu, ale současné technické zázemí je nedostačující. Doporučeno navýšení počtu zařízení a zabezpečený přístup bez nutnosti asistence personálu.
- **Videohovory odsouzených (BVfon)** – Ve třech věznicích byl odsouzeným umožněn přístup k videohovorům prostřednictvím videotelefonů. Vyhodnocení ukázalo pozitivní dopad, doporučeno rozšíření na další věznice.
- **Elektronizace plánování a vykazování služeb** – Zavedení nového systému pro zjednodušení a zrychlení plánování služeb příslušníků VS ČR. Systém minimalizuje administrativní chyby, poskytuje aktuální přehledy o službách a přesčasech a sjednocuje praxi mezi organizačními jednotkami.
- **Informační kiosky pro vězněné osoby** – Zefektivnění procesu realizace práv vězněných osob a snížení administrativní zátěže zaměstnanců VS ČR. Vyhodnocení ukázalo vysokou efektivitu, doporučeno postupné rozšiřování kiosků do dalších věznic a rozšíření funkcionalit.

Renovace a rozšiřování věžeňských kapacit

- Modernizace a renovace ubytovacích cel ve věznicích v Ostrově, Všehrdech, Světlé nad Sázavou a Praze-Pankráci s cílem zlepšit ubytovací podmínky.
- Plánovaná výstavba otevřené věznice v Praze-Ruzyni (Velké Přílepy) s cílem zvýšení celkové kapacity vězeňského systému.

Srovnání s mezinárodní praxí

Podle **Zahraniční analýzy** byly ve vybraných evropských zemích identifikovány následující technologické přístupy:

- **Švédsko a Finsko**: Implementace biometrické identifikace a digitálních monitorovacích systémů ke zvýšení bezpečnosti.
- **Německo**: Automatizace správy věznic s využitím AI pro analýzu vzorců chování vězněných osob.
- **Estonsko a Litva**: Testování online komunikačních platforem mezi vězněnými osobami a úřady pro efektivnější správu administrativních úkonů.

VS ČR dosud nezačala plně implementovat **chytré věznice (výše uvedené technologie)** a rozsáhlé digitální platformy, což ji v technologickém rozvoji řadí za některé evropské státy.

5.5.3. Současná opatření a jejich efektivita

Aktuálně přijatá opatření a jejich zhodnocení:

Opatření	Popis	Efektivita
Zapojení do Strategie digitalizace veřejné správy a Strategie prevence kriminality	Modernizace vězeňství jako součást širších strategických opatření v ČR.	Střední – modernizace v rámci širších strategií, ale pomalá implementace
Částečná implementace elektronického spisového systému	Zavedení elektronických spisů pro evidenci vězněných osob, systém však není plně propojen s jinými databázemi.	Střední – elektronizace probíhá, ale systém není plně integrován
Pilotní program AI analýzy bezpečnostních záznamů	Použití AI pro analýzu kamerových záznamů ve vybraných věznicích, rozšíření brzdí nedostatek financí.	Nízká – omezené financování a pokrytí, AI systémy nejsou plošně rozšířeny
Zavedení celových telefonů pro obviněné	Implementace 91 ks telefonů ve dvou věznicích, projekt se ukázal jako přínosný a doporučeno rozšíření.	Střední – pozitivní výsledky, ale nutnost navýšení kapacit
Zajištění internetu pro vězněné osoby	Omezený přístup k vybraným webovým stránkám, nutné navýšení počtu zařízení a zajištění zabezpečeného přístupu.	Střední – přínos potvrzen, ale současná infrastruktura je nedostačující

Opatření	Popis	Efektivita
Videohovory odsouzených prostřednictvím BVfon	Zavedení videotelefonů ve třech věznicích, pozitivní dopad, doporučeno rozšíření do dalších věznic.	Střední – videohovory úspěšné, ale nutné rozšíření do dalších věznic
Elektronizace plánování a vykazování služeb	Nový systém pro efektivní plánování služeb, minimalizace chyb, sjednocení praxe mezi jednotkami.	Vysoká – efektivnější plánování služeb a snížení administrativní zátěže
Zavedení informačních kiosků pro vězněné osoby	Automatizovaný přístup k informacím pro vězněné osoby, snížení administrativní zátěže zaměstnanců.	Vysoká – informační kiosky snížily administrativní zátěž a zlepšily dostupnost informací
Renovace a modernizace ubytovacích cel	Modernizace věznic v Ostrově, Všehrdech, Světlé nad Sázavou a Praze-Pankráci, plánována otevřená věznice v Praze-Ruzyni.	Střední – probíhá renovace, ale kapacity stále nedostačující
Srovnání s mezinárodní praxí a adaptace zahraničních zkušeností	Analýza moderních vězeňských systémů v EU, doporučení implementace biometrických a AI monitorovacích systémů.	Nízká – chybí přímá aplikace osvědčených mezinárodních postupů do praxe

5.5.4. Doporučení pro další rozvoj

Na základě současných opatření a srovnávací analýzy se doporučuje:

1. **Zrychlení digitalizace** – propojení vězeňských informačních systémů s dalšími státními databázemi.
2. **Sjednocení technologických systémů v rámci VS ČR a posílení bezpečnosti** – Zavedení jednotné technologické platformy napříč celou VS ČR umožní efektivnější správu systémů, snazší zajištění kompatibilních náhradních dílů, standardizaci školení personálu a vyšší úroveň zabezpečení v oblastech přístupových systémů, kamerového dohledu, střežení a bezpečnostních ústředen.
3. **Zavedení pokročilých bezpečnostních technologií** – rozšíření AI analýzy kamerových záznamů a biometrické identifikace.
4. **Modernizace ICT infrastruktury** – Zajištění stabilní a vysokorychlostní síťové infrastruktury.
5. **Vytvoření strategie kybernetické bezpečnosti** – implementace robustních ochranných opatření proti digitálním útokům.
6. **Zvýšení mezinárodní spolupráce** – přenos zkušeností z modernizovaných vězeňských systémů v EU.